

زیرا که اهمیت نحوه تعامل دولتمردان و کارگزاران سیاست خارجی ایران در میدان مواجهه با قدرت‌های بزرگ، ما را به سمت شناخت نقاط ضعف و قوت آنها سوق می‌دهد؛ نکاتی که با توجه به وضعیت خاص فرهنگی و ژئوپلیتیکی ایران همواره باید مورد نظر باشد.

منابع و مآخذ

کتاب‌ها

- ازغندی، علیرضا، ۱۳۸۷، *روابط خارجی ایران ۱۳۲۰-۱۳۵۷*، تهران: قومس.
- آبراهامیان، یرواند، ۱۳۹۶، *ایران بین دو انقلاب*، ترجمه: احمد گل‌محمدی، تهران: نی.
- برچیل، اسکات، ۱۳۹۵، *نظریه‌های روابط بین‌الملل*، ترجمه: سید حسین میرفخرائی، تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی.
- بیات، کاوه و کامبیز رزم‌آرا، ۱۳۹۹، *خاطرات و اسناد سپهبد حاجعلی رزم‌آرا*، تهران: شیرازه.
- پیرنیا، حسین، ۱۳۳۱، *ده سال کوشش در راه حفظ و بسط حقوق ایران در نفت ۱۳۳۰-۱۳۲۱*، تهران: دانشگاه ترکمان، محمد، ۱۳۷۰، *اسرار قتل رزم‌آرا*، تهران: رسا.
- تاجبخش، غلامرضا و فرخ نجم‌آبادی، ۱۴۰۰، *ناگفته‌هایی در باره سیاست نفتی ایران در دهه‌های پس از ملی شدن و یادداشت‌های فؤاد روحانی*، تهران: نی.
- جامی، ۱۳۹۸، *گذشته چراغ راه آینده است*، تهران: ققنوس.
- خسروی، جمال، صالح امین‌پور و عبدالله ساجدی، ۱۳۹۸، *ایران در دوره پهلوی با تأکید بر نقش و جایگاه رزم‌آرا*، تهران: ندای تاریخ.
- دهقانی فیروزآبادی، سید جلال، *نواقع‌گرایی و سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران*، فصلنامه سیاست خارجی، ۱۳۹۱، صص ۲۴-۳۱.
- ، ۱۳۹۵، *کلیات روابط بین‌الملل*، تهران: مخاطب.
- روحانی، فؤاد، ۱۳۵۶، *صنعت نفت ایران: ۲۰ سال پس از ملی شدن*، تهران: شرکت سهامی کتاب‌های جیبی.
- سازمند، بهاره، ابوالفضل عظیمی و علی‌اکبر نظری، ۱۳۸۹، *نظریه موازنه قدرت والتز: نقد و بررسی کارآمدی آن در عصر حاضر*، فصلنامه روابط خارجی، ۱۳۸۹، دوره ۲، شماره ۸، صص ۲۷۴-۲۵۱.
- SID. <https://sid.ir/paper/167003/fa>
- صفایی، ابراهیم، ۱۳۷۱، *اشتباه بزرگ ملی شدن نفت*، تهران: کتابسرا.
- عاقلی، باقر، ۱۳۷۰، *نخست‌وزیران ایران*، تهران: انتشارات علمی.
- عظیمی، فخرالدین، ۱۳۹۸، *بحران دموکراسی در ایران*، تهران: قطره.
- فاتح، مصطفی، ۱۳۹۸، *پنجاه سال نفت ایران*، تهران: علم.
- فرشادگهر، ناصر، ۱۳۹۳، *سیری در قراردادهای نفتی ایران*، تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی.
- فرمانفرمائی، منوچهر، ۱۳۷۸، *خون و نفت*، ترجمه: مهدی حقیقت‌خواه، تهران: ققنوس.

- قوام، سید عبدالعلی، ۱۴۰۰، *روابط بین‌الملل نظریه‌ها و رویکردها*، تهران: سمت.
- کاتوزیان، محمدعلی، ۱۳۹۹، *مصدق و مبارزه برای قدرت در ایران*، ترجمه: فرزانه طاهری، تهران: مرکز.
- کاشانی، سید محمود، ۱۳۹۸، *تاریخ مختصر نهضت ملی ایران*، تهران: پایدار.
- گلنن، جان پی، ۱۳۹۷، *اسناد سیاسی سفارت آمریکا در تهران (از دی ۱۳۳۱ تا دی ۱۳۳۲)*، ترجمه: محمد آقاجری، تهران: پارسه.
- مشیرزاده، حمیرا و بهرام، عین‌الهی معصوم، ۱۳۹۸، *رندال شوئلر و چالش‌های واقع‌گرایی*، رهیافت‌های سیاسی و بین‌المللی، ۱۰(۳)، ۱۳۶-۱۵۵. doi: 10.29252/pij.2022.212211.0
- مشیرزاده، حمیرا، ۱۳۸۳، *واقع‌گرایی، لیبرالیسم، و جنگ آمریکا علیه عراق*، سیاست خارجی، ۱۸(۴) (پیاپی ۷۲)، ۸۲۷-۸۵۸. SID. <https://sid.ir/paper/437868/fa>
- ، ۱۳۸۶، *تحول در نظریه‌های روابط بین‌الملل*، تهران: سمت.
- ، ۱۳۹۶، *سنت واقع‌گرایی در ایران*، سیاست- مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی، ۴۷(۱)، ۲۰۱-۲۲۰. SID. <https://sid.ir/paper/110376/fa>
- موحد، محمدعلی، ۱۴۰۰، *خواب آشفته نفت*، تهران: کارنامه.
- مهدی‌نیا، جعفر، ۱۳۶۳، *زندگی سیاسی رزم‌آرا*، تهران: گیتی.
- میرزائی، علی، ۱۳۸۹، *ظهور و سقوط سپهبد حاجعلی رزم‌آرا و چند مقاله دیگر*، تهران: انتشارات نگاره آفتاب.
- میلانی، عباس، ۱۳۹۲، *نگاهی به شاه*، تورنتو: پرشین سیرکل.
- هوشنگ‌مهدوی، عبدالرضا، ۱۳۹۸، *سیاست خارجی ایران در دوران پهلوی: ۱۳۰۰-۱۳۵۷*، تهران: پیکان.

نشریات

- روزنامه اطلاعات، مورخ ۱۳/۱۲/۱۳۲۹.
- روزنامه اطلاعات، مورخ ۲/۱۰/۱۳۲۹.

لاتین

- Cottam, R.W, 1988, *Iran and USA: A Cold War Case Study*, University of Pittsburgh Press.
- Donelan, M, 1990, *Elements of International Political Theory*, Oxford: Clarendon Press.
- Gasiorowski, M. J, 1987, *The 1953 Coup D'Etat in Iran*, International Journal of Middle East Studies, 19(3), 261-286. doi:10.1017/S0020743800056737.
- Goode, J. F, 1988, *The United States and Iran, 1946-51: The Diplomacy of Neglect*, New York: Palgrave Macmillan.
- Krock, A, 1968, *Memoirs*, New York: Funk and Wagnalls.
- McGhee, G. C, 1983, *Envoy to Middle World: Adventures In Diplomacy*, New York: Harper & row.
- Mearsheimer, J. J, 2001, *The Tragedy of Great Power Politics*, New York: W.W. Norton & Company.
- Ramazani, R. K, 1975, *Iran's Foreign Policy 1941-1973: A Study of Foreign Policy in Modernizing Nations*, Charlottesville: University of Virginia.
- Waltz, K. N, 1979, *Theory of International Politics*, Menlo Park: Addison-Wesley Publishing Company.